

LEGAL UPDATE

Inzage medisch dossier erflater vanwege mogelijke wilsonbekwaamheid

Datum: 11 mei 2020

Per 1 januari 2020 is in de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) vastgelegd in welke gevallen nabestaanden recht hebben op inzage in het medisch dossier van een overleden patiënt. Met dit inzagerecht wordt een uitzondering gemaakt op de geheimhoudingsplicht van de hulpverlener ten opzichte van zijn patiënt, die ook ná overlijden van de patiënt onverkort blijft gelden. In deze Legal Update wordt deze gezondheidsrechtelijke ontwikkeling bekeken vanuit erfrechtelijk perspectief. Het komt namelijk meer dan eens voor dat er discussie bestaat over de wilsonbekwaamheid van erflater en nabestaanden in dat kader inzage in het medisch dossier willen. Dat speelt bijvoorbeeld bij twijfel over de rechtsgeldigheid van een testament, gedane schenkingen of geldopnames voor overlijden.

Met de nieuwe regeling in de WGBO wordt beoogd duidelijkheid te geven over het inzagerecht van nabestaanden. Uit artikel 7:458a WGBO volgt dat de hulpverlener nabestaanden inzage geeft in het medisch dossier van een overleden patiënt:

1. wanneer de patiënt bij leven hiervoor toestemming heeft gegeven (*voorheen al wettelijk geregeld*);
2. wanneer op grond van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) een mededeling van een incident is ontvangen (*nieuw*);
3. aan een ieder die een zwaarwegend belang heeft bij inzage (*ontwikkeld in de rechtspraak*);
4. aan ouders of voogd van een overleden kind jonger van 16 jaar, tenzij dit in strijd is met goed hulpverlenerschap (*nieuw*).

De grond 'zwaarwegend belang' volgt uit de rechtspraak, waarbij geldt dat voldoende concrete aanwijzingen moeten bestaan dat bij niet-doorbreking van de geheimhoudingsplicht een ander zwaarwegend belang geschaad zou kunnen worden. In de jurisprudentie is aangenomen dat daarvan sprake is wanneer (1) een erflater (vlak) voor overlijden een wijziging in het testament heeft aangebracht waardoor de erfrechtelijke positie van betrokkenen is gewijzigd, (2) er concrete aanwijzingen zijn om te vermoeden dat de erflater ten tijde van de wijziging van het testament wilsonbekwaam was, én (3) niet langs een andere weg dan inzage in het medisch dossier duidelijkheid kan worden verkregen over de wilsonbekwaamheid van erflater.

Met de nieuwe regeling van artikel 7:458a WGBO heeft de wetgever een wettelijke basis gecreëerd voor de uitzonderingsgrond 'zwaarwegend belang'. Wel dient voor een geslaagd beroep op deze grond aan twee – eveneens in de jurisprudentie erkende – cumulatieve criteria te worden voldaan:

- a) degene die stelt dat hij een zwaarwegend belang heeft, moet met voldoende concrete aanwijzingen aannemelijk maken dat dit belang mogelijk wordt geschaad, én
- b) diegene moet aannemelijk maken dat inzage noodzakelijk is voor de behartiging van dit belang.

Daarnaast is in de memorie van toelichting aangegeven dat bij een zwaarwegend belang onder andere gedacht kan worden aan het aanvechten van een rechtshandeling door een – inmiddels – overleden patiënt wegens wilsonbekwaamheid. De wetgever heeft zich vervolgens echter niet expliciet uitgelaten over de verdeeldheid in de rechtspraak wat betreft de vraag aan wie (nabestaanden zelf of de medisch adviseur van de nabestaanden) inzage in het medisch dossier verstrekt dient te worden.

VAN BENTHEM & KEULEN

ADVOCATEN | NOTARIAAT

Niettemin zou kunnen worden aangenomen dat nu artikel 7:458a WGBO een inzagerecht creëert voor een ieder die een zwaarwegend belang heeft, het inzagerecht zonder restricties toekomt aan de nabestaanden zelf.

Dit is een Legal Update van Petra klein Gunnewiek.

Voor meer informatie:

Petra klein Gunnewiek

+31 30 25 95 726

petrakleingunnewiek@vbk.nl